

Lévai Ujság

ELÖNYÖS RÉSZ-
LETFIZETÉSI
FELTÉTELEK

BAROSKA
LEVICE, Tel. 130
Varrógép szaküzlet

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap.

IV. ÉVFOLYAN. 6. SZÁM.

1937. FEBRUÁR 10. SZERDA.

ÁRA 1—Ké.

Átszervezik a lévai Iparos Olvasó Kört.

A sok évtizedes multra visszatekintő Lévai Iparos Olvasókör a múltban számos rendezéssel, kifejtett tevékenységével igazolta azt, hogy Léván szükség van erre a társadalmi testületre. Az utóbbi években érthetetlen okokból az Iparos Olvasókör Honvéd-uccai otthonát egyre kevesebben látogatták és a kör működése egyre csökkent. Az Iparos Olvasókör eddig nem tudta megszerezni a lévai fiatal iparos és kereskedő generáció támogatását, nem volt utánpótlás és a nagyszámú egyesület barátai növekvő aggodalommal figyelték az iparos-kultúra érdekében kifejtendő munka elmaradását.

Frasch József az egyesület elnöke a választmányal egyetelműen elhatározta az Iparos Olvasókör átszervezését. A legutóbb megtartott választmányi gyűlés egyhangúlag elfogadta az előzőleg kiküldött átszervező bizottság javaslatát, amely indítványában a Kőr radikális átszervezését hozta javaslatba. A régi-képzőlt erők mellett javaslatba jut az egyesület vezetőségében és általában az egyesületi életben a fiatal iparos és kereskedő generáció is, amittel a kör újabb felvirágzása remélhető.

Az átszervezési javaslat főbb tartalmát az alábbiakban ismertetjük: új tagok toborzása, a régi tagdíj-hátralékok behajtása. Az egyesület az anyagilag erősebb tagoktól támogatást kér. A javaslatban méltányosan kíván eljárni, a hátralevő tagdíjakat részben elengedi, ha a még fennmaradott összeget azonnal kifizetik. Az Iparoskör könyvtárát felrússítják, már eddig is számos új, aktuális művet szereztek be és a kör könyvtárát egyesíteni fogják a Juventus könyvtárával úgy, hogy több mint ezer mű áll majd az olvasók rendelkezésére.

Építkezés és műkedvelő osztály.
A választmány elhatározta, hogy a vaszra újabb építkezésbe kezd, az Iparos Kör régi helységét összeköve a Juventus új nagytérrel. Ez a széles világhoz folyosó lehetővé teszi, a két nagyteremnek intenzív használatát, nagyobb szabású rendezések lebonyolítását. A tornateremben lesz felállítva a kör új színpada is, amely a most létező műkedvelő osztály fogja kifejezően működtetni. A Kör célja az, hogy a lévai műkedvelőkkel állandó társulatot toborozzon össze, akiknek lehetővé teszi az intenzív munkát, képességeik teljes kifejtését. Ezen fő pontokban ismertetett átszervezési javaslat még számos kisebb-nagyobb módosítást indítványoz.

Orémmel közöljük olvasóinkkal a nagyszámú egyesület újjászervezését, amely létezését, fennmaradását idős Frasch József Léván újszólva példátlanul álló áldozatkészségének köszönheti. Az ő elkötelezettsége alatt szervezte meg a kör jelenlegi otthonát, amely hívta meg arra, hogy a lévai iparos és kereskedő társadalom baráti találkozó helye legyen felekezeti és nemzeti különbség nélkül.

Kitűnően sikerült a lévai Karnevál.

Az LTE tizenegyedik alkalommal szombaton a Városi szálló termeiben zajlott le és kitűnő hangulatban vasárnap reggel 7 óráig tartott. Csak egyáltalán nem volt szándékukban. De még ezek is kevesen lehettek, mert a nagyszerű hangulat még a közömböseket is magával ragadta. A zenét három zenekar szolgáltatta és meg kell hagyni nagyszerűen játszottak. A rendezőség a terem izléses feldíszítéséért külön dicsőretet érdemel. A bálon megjelent ötven alkalommal kiemelték a Lévai Ujság maszkba öltözött Boleman Judit ötletes és hatásos jelmezét, fején hirlapi kacsával, szoknyája pedig a Lévai Ujság aktuális és általános ismert cikkeinek címeivel volt feltüntetve. A jelmezek egyenként hadiköltőt követelt Lévára. Talán valamikor ezt is megérjük.

A nagyszámú jelmez közül a zsűri ítélte alapján a női csoportban I. Tél Dr. Demény Gyuláné, (Verebély) II. kanadai 5-ös ikrek Trébits Aladárné, Trébits Juci, Blumenfeld Rózi, Grünwald Edit, Schimkó Ill. és Blumenfeld Aranka, mint nőrsz. III. mézeskalács Csuvára, mint férfi. Lévai Ujság Boleman Ju-

dit, V. vidám tengerész, Hecht Imréné (Málás) VI. sváb korcsmárosné Orbán Ibolyka, VII. Géza Engel Mancsi, VIII. Pierrette Kohn Magda (Ujbánya), IX. Pompadour Fischez Józsefné, X. Aranyhal Veszely Sándorné, XI. Magyar leány Pólya Emma (Várad), XII. Közlekedési rendőr Legát Lujza, XIII. Szobalány Fürst Elemérné, XIV. Magyar leány Pigmond Györgyi, XV. Virágárusleány Florek Lászlóné, XVI. Pattogatót kukorica Halász Juci. Férfi csoportban: I. Falusi kisbíró Boros Béla, II. Sváb korcsmáros, Györgyi Jenő III. Házak klucsmaszk, Pál, IV. Kézalkotó Heckmann Zoltán, V. Hirdető oszlop (paródia) Boleman Iván, VI. Gentleman 1937 Halász György, VII. Tánccosnő Horváth József, VIII. Kúrör Gaál Dániel (Bars Endréd) IX. Gróf Monte Christo Hajdu Sándor. — Léva 1937 farsang királynője: Klain Zsuzska Udvarhölgyei: Müller Ella, Simkó Bónyi (Nyittrakajsa), Laksz Ili (Besztercebánya) LTE bálkirálynő Balázs Mancsi, Blumenfeld Rózi, Ivanovics Magda. A férfi csunyaság verseny győztesei: Budaváry László, Wilcesek Lajos, Widder Jenő.

Mi volt kedden?

Kedden február másodikán gyertyaszentelő boldogasszony ünnepét a nap-tárak nem jelölték piros betűvel. A helybeli kereskedők és iparosok egy része azonban régi szokáshoz híven, sőt a kereskedelmi grémiumban létesült megállapodás szerint délután csukva tartották üzleteiket. Ugyanígyen határozata van az ipartársulatnak is. Sajnos a helybeli iparos és kereskedő társadalom ez esetben sem tudott egységesen eljárni és a megállapodás megszegésével a kereskedők egymást okolják. Ugy véljük, azok jártak jól, akik nem nyitottak ki, legalább megkapták a fűtést és a világitást, ez pedig tiszta haszon.

Hamvazó szerda.

A farsang végére érkezünk. Vége a báloknak, táncdelutáknak. A hamvazó szerda nem az igazán határkö többé, mint valamikor, de veszett jelentőségéből, szépségéből, gondtalanságából a farsang is. Ha végig szemléljük a farsangi napot, visszafelé lapozunk benne és tanulságokat vonunk le, akkor arra a megállapításra kell jutnunk, hogy az idei farsang rövid volt, de annál intenzívebb a rendezések számát illetően. Vagy néhány sikerült bál, a teadélutánok pedig mind telt házat hoztak a rendezőknek.

A lévai bálokról általában hosszabb cikk keretében következő számunkban számolunk be.

— Különös család. Nem mindennapi családi ügyből kifolyólag vette őrizetbe a csendőrség Balogh János csatai lakost, akit azzal vádolnak, hogy egy földműves közvetítésével ket kehes lovat adott el egy jóhiszemű gazdának.

Mozik műsora:

Péntek, szombat, vasárnap

Orient mozgó: Anny Ondra, Wolf Albach Retty, Hans Richter főszereplésével NAGYTAKARITÁS énekes vigátek ujdonság. Rendező: Karl Lamacs. Vasárnap d. u. közkinátra az L-50 Magyarul beszélő kalandor film: REPÜLŐ ARANY.

Apolló mozgó: Az egyik legnagyobb sikerű filmje a híres Benjamingo Gagli tenorista főszereplésével: AVE MARIA Megrendítő drámai lefolyású nagyfilm, mesteri rendezéssel feledhetetlen énekszámokkal. Közreműködnek a kölni dom fiúnekkara és a római állami opera nagy kórusa és orchestere. További szereplők: Nagy Kató, Paul Henckels, Herald Paulsen, Erne Berger. Vasárnap d. u. közkinátra EMBEREK FEHÉRBEN c. nagy amerikai film az orvosok áldozatos embermentő munkáját mutatja be.

Hétfő, kedd.

Apolló mozgó: Élvezetes, szenzációs, izgalmas cirkuszdráma: NAGY KETREC.

Gázolt az öntözőautó.

Helyszíni szemle a Ladányi úton.

1935. szeptember 26-án a város öntöző autója, amelyet Imre Derső sofőr vezetett a Ladányi úton elgázolta Bosenyik István lévai szállítómunkás hasonló nevű 6 éves gyermekét. A gázolás következtében a kisfiú súlyos sérüléseket szenvedett, a csodálatos határos módon azonban sikerült őt megmenteni. A szükségessé vált operáció azonban nem adta vissza teljesen a gyermek egészségét. A műtője alapján az ügyészség ugyan nem emel vádat a városi öntözőautó sofőrje ellen, azonban a károsult apa Léva városi és Imre Derső ellen a kormári kerületi bíróságnál kártérítési pert indított. Az előterjesztett védekezés szerint a balesetet nem a sofőr okozta, aki állítólag nem látta a réglával

megrakott szekér után haladó fiút. Fellegbeszés folytán az ügy a pozsonyi felsőbíró elé került, amely a károsult kérelmére helyszíni bírói és szakértői szemlét rendelt el. A felső bíróság képviselőjében Skicsák Antal táblabíró, bírósági főtanácsos száll ki a helyszínre, hogy a baleset igazi okát megállapítsa. Vele érkezik a bírósági közlekedési szakértő is.

A felső bíróság kötelezte a várost arra, hogy a helyszíni szemle napján bocsássa a bíróság rendelkezésére az öntözőautót, valamint egy táglakkal megrakott parasztszekeret, mert rekonstruálni kell az egész helyzetet, amelyről annak idején a csendőrség fényképfelvételt is készített.

Halálos autóelgázolás.

Pénteken este a Bát felé vezető országúton súlyos szerencsétlenség történt, amelynek halálos áldozata van. Egy léva felé haladó teherautó, amelyet Chmelovits Lajos sofőr vezetett elgázolta a szekere mellett haladó Stipka Pál fuvaros keletcsényi lakost. Az áldozatot az arra gyakorlatkozó katonák találták meg és hozták be Lévára, azonban útközben meghalt az elszármított súlyos sérülések következtében. A csendőrség azon-

nal nyomozást indított a baleset részleteinek megállapítása érdekében és a kihallgatott tanúk vallomása, a helyszíni szemle alapján jelentést tett a lévai járásbírósnak, ahova időközben Chmelovicsot is beszállították. A gyanúsított beismerte a terhére rótt cselekményt és azzal védekezik, hogy lámpái rosszul égtek nem látta az ut közepén világitás nélkül előtte haladó szekeret és mellette gyalogló fuvarost.

HIRDESSEN A „LÉVAI UJSÁGBAN”

Rendet a lévai tejpiacon.

A lévai tejellátás kérdése nem ismeretlen probléma a fogyasztó közönség előtt, annál kevésbé foglalkoztatja az illetékes tényezőket. Az eddigi ellenőrzés elégtelen és a tejpiac rendezetlenségé folytán aligha tökéletesíthető. Ezzel az általános érdekű kérdéssel foglalkozni kívánunk, hogy rámutassunk a szervezetlenségre, ennek okaira és súlyos következményeire. Megfelelő anyagot kívánunk szolgáltatni azoknak, akiknek ezen kérdés megoldása törvényes kötelességük.

Kik szállítanak tejet?

Lévának tejjel való ellátását három csoport végzi. Az egyik a nagytermelők csoportja, a lévai és a környékbeli gazdaságok, a másik csoport a hivatásos tejkereskedők, a harmadik pedig az ú. n. tejes asszonyok, akik vagy maguk a kistermelők, vagy pedig azok, akik a városban és vidéken összevásárolt tejet közvetítik a fogyasztóhoz. A kora reggeli órákban a várost ellepik a vidéki tejeskocsik, amelyek a környékbeli gazdaságokból házhoz szállítják a tejet, az egyes kereskedőknek adnak át bizonyos mennyiséget és nagy tömegben láthatók a piacon és uccákon a tejesasszonyok, akik kis mennyiségben árusítanak ugyan, de nagy számukra való tekintettel a helyi tejellátás felét tartják kezükben.

A környékbeli gazdaságok

közül a következőket említjük meg: Oroszkai cukorgyár Génye, Freyer Mór Varsány, Simkó Károly Lászlóműve, Taubinger Árpád Kereskény, Hirschberger, Horák Magyarad, Drdós Kiskér, Fischl Felsőzsember, Breystenszky Alajos, Neufeld-Schoeller Dobogó, Schoeller Garamlók, Berger Ernő Kistöre, Feiner Ferdinánd Nagytöre, Csibra Jánosné Garamujfalu, Csánki Aladár Berekpuzsza, Fojtík Derzsénye, a lévaiak közül Szilárd Henrik, Weisz és Gertler, Jozefcsek örökösök, Udvardy, főként tejtermékeket szállít Lévára Wertheimer és Nágel gazdasága Lontóról. A felsorolt nevek közül ma már egyesek nem foglalkoznak tejszállítással, minthogy annak rentabilitása egészen minimálisra vált.

A környékbeli gazdaságoknak megvan a maguk fogyasztóközönsége, akik már évek hosszú sora óta vásárolnak tőlük, mert bizonyára meg vannak elégedve a szállított tej minőségével. A lévai tejellátásnak ezen tényezői könnyen ellenőrizhetők és velük szemben a hatóság, úgy a városi tisztiorvos, mint az országos hivatal megfelelő ellenőrzést alkalmaz is.

A tejkereskedők:

számuk egyre növekszik, egyre több lévai élelmiszer üzletben árusítanak tejet, amelynek nagyrésze a fentebb megnevezett környékbeli gazdaságokból kerül a kereskedésbe. Azok a kereskedők, akik tejlátással foglalkoznak, vagy foglalkoztak a következők: Svetlánszky Kempfner, Benes tejszarnok, Rosenfeld, Csákányi, Özv. Grapka Józsefné, Székely Lipót tejszarnok, Král, Neumann, Breznay, Grapka Mihály, Singer I. stb. Az üzletekben elárusított tej ellenőrzése sem ütközik különösebb nehézségekbe és ha a hatóságok esetleg a közegészségügyi előírások megszegését állapítják meg, a felelős személy megbüntetésé mindig bekövetkezik. Nincs ismeretlen tettes, minden kereskedő szavatol az elárusított tejek tisztaságáért és valószínűsége. Annál nagyobb baj van azonban a harmadik csoporttal és ezek:

A tejesasszonyok.

A szélrózsa minden irányból, gyalog, kocsin vasuton, autóbuszon, sőt nem sokára talán már repülőgépen is a tejesnőkének hadserege árasztja el Lévát minden reggel. De van magában a városban is elég asszony, akik összevásárolják és házhoz szállítják a tejet. 10, 20, 30 litert szednek össze, viszik a piacra, vagy kilincselnek vele. Ennek a tejnek a minőségét ellenőrizni úgyszólván lehetetlenség és köztudomású, hogy az ilyen „szállítóknál”, vagy „termelőknél” foganatosított vizsgálatok gyakran járnak pozitív eredménnyel. Vagy a kanna piszkos, vagy a tej maga egészségtelen, gyakran vizezett, nem is beszélve arról, hogy az így árusított tej kezelése és kimérése semmiféle kapcsolatban nincs a higiéniával. Azzal, hogy a rendőrség olykor olykor elkoboz és kiönt néhány liter tejet, a kérdés még távolról sincs elintézve, hiszen Lévára naponta több ezer liter kétes származású és értékű tej érkezik!

A tej ma egyre fontosabb és elterjedtebb élelmiszer, úgyszólván minden háznál naponta különféle felhasználásban asztalra kerül. A helyzet Léván az, hogy a gyanus, nem ellenőrizhető tej főként azon néprétegek által van fogyasztva, amelyeknek a leginkább volna szüksége egészséges, baktériummentes, megfelelő zsírtartalmú teje: a munkás osztályt értjük itt elsősorban, akik a szükségletüket rendszerint tejes néniktől, gyakran „kézalatt” „olcsón” vásárolják. (Folyt. köv.)

A J.M.K.T. előadása.

A J.M.K.T. ismeretterjesztő ciklusában szerdán este Brogyányi Kálmán: A giccs fejlődéséről és szerepéről tartott érdekes, értékes és feszült figyelemmel hallgatott előadást. Brogyányi miután röviden ismertette a giccs fogalmát, áttért a különböző művészeti irányok ismertetésére, azoknak szociológiájára, majd a modern tárgyiassági irányt magyarázta meg a hallgatóságának. Kirívó, éles példákat hozott fel a nagymértékben elterjedt giccs illusztrálására. Giccs mindaz — mondotta Brogyányi — ami hazug, hamis, igaztalan, abnormis, nemcsak tartalom, de alak formai szempontból is. Különsen nagy érdeklődéssel hallgatták előadásának azon részét a jelen lévő hölgyek, amelyben a lakásban gyakran előforduló giccs-

ezt a gyöngye figyelmeztetést, hogy vannak harapós kutyák is. Tudomásunk szerint van a városnak néhány hirdetőtáblája talán inkább ott lehetne figyelmeztetni a közönséget, hogy vannak harapós kutyák, esetleg hozzá lehetne tenni, hogy vannak veszett kutyák is, azok is harapnak és hogy harapásuk életveszélyes néha, azonban haszon, mert fájdalomdíjat lehet kicsikarni a kutya gazdájától, esetleg más költségén lehet üdülni néhány hétig a szanatóriumba stb. No miért? Ez a kérdés foglalkoztatott addig, amíg városunk egyik polgárának háza elé nem értem. Ott is kint a tábla: „A kutya harap!” A hirtelen impresszió működésbe hozta asszociációs képességeimet is szempillantás alatt tisztában voltam a nehéz helyzettel. Ime a kolduskérdés legegyszerűbb megoldása!? Igen ám, de ez nem mindenütt alkalmazható. Mit csináljanak pl. a kereskedők? Ők nem tehetik ki az üzlet ajtójukra a a táblácskát „A kutya harap!”, mert most sem sok a kunszaffjuk, de akkor meg igazán kutya se menne be hozzájuk. Tehát ez a megoldás nagyon egyoldalú. Pedig a sok lévai harapós kutya háta mögött nem rejtőzik más, mint a kolduskérdés egyszerű rendezése.

Ez nehezen megy Léván, úgy látszik ez is kutya egy dolog.

ket mutatta be. A Léván igen ritka értékes művészeti előadást hozszan tartó tapssal jutalmazta a közönség

Dr. Jöcsik Lajos a második előadó akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg és előadását: A dilettantizmus szociológiájáról Szudy Nándor ref. s. lelkes olvasza fel. Jöcsik értekezésében világos látással, de meglehetősen éles kritikával tárgyalja a dilettantizmus, a kontárság történeti fejlődését a csehszlovákiai magyarság esetében. Megalápitja azt, hogy a változott viszonyok folytán a régi munkahelyektől elterített emberek az új, változó életkörülményekkel hozták magukkal a dilettantizmust, amely átmeneti állapot még egyre tart és nehezen következik be a tisztulási folyamat. A dilettantizmus szoros összefüggésben van a szociális viszonyokkal és amíg a szociális helyzet nem javul meg teljesen addig nem lehet remélni a dilettantizmus napjának lealkonyodását sem.

(—) **Műfogak, fogtömések**, arany, platina és „Wipla” (acél) híd munkák tartós és szép kivitelben, jótállás és szolid árak mellett készülnek **BÁZLIK** állam. vizsg. fogtechnikusnál, Szepesi-ucca 9. szám.

Ahogy én látom...

a lévai Iparos Olvasókör saját szervezetében megvalósítja a jel-szót: helyet az ifúságnak! A lévai iparos és kereskedő társadalom fiatal gárdáját kívánja belevonni az átszervezett választmányba. Helyesen cselekszik ez a nagymúltú és még nagy feladatok elvégzésére hivatott testület, amikor helyet ad a fiataloknak, mert vérszegénnyé, ernyedővé válik az az egyesület, ahol nincsen utánpótlás. Sajnos Léván az egyesületek azt az igazságot nem nagyon respektálják. Nem kívánunk harcba szállani az idősebb generációval, elismerjük az egyes kipróbált vezetők érdemeit és kvalitásait, de tény, hogy itt is vannak „állás-halmazok”, akik minden második egyesületben vezetőségi funkciót töltenek be, természetesen nem mindenütt maradéktalanul és kifogástalanul, mert hiszen ez fizikai lehetetlenség. Minden egyesületnek kötelessége a régi kipróbált erők mellett vezetéshez juttatni a fiatalokat is, azokat megszerezni és beszervezni, hogy megfelelő számú és mennyiségű emberünk legyen, akiknek van tapasztalatuk az egyesületi életben és így megszerzik a közéleti szerepléshez szükséges rutint, kvalitásokat, értéket. Az egyesületekben végzett munka nem elfecsérelt idő, mert egyben előkészít, nevelés a közéletre. Tény, hogy nincsen kellő számú emberünk, aki képes volna arra, hogy vezető szerepet töltsön be városunk közéletébe. Ez nevelés kérdése és feltétele az, hogy engedjük érvényesülni a fiatalokat is

OKULÁR.

„A kutya harap!”

A kolduskérdés egyszerű megoldása.

A napokban sétálgatás közben feltűnt, hogy több ház kapuján a belvárosban is ilyen feliratú tábla olvasható: „A kutya harap!”, „Vigyázat harapós kutya!” stb. Nem mondhatjuk, hogy Léván nincs elegendő kutya, de hogy éppen a belvárosban ennyi sok volna a harapós kutya, ez igen gyanúsnak látszott. Tudván azt, hogy a város ezen a részén, szoba kutyások az uralkodók, ezek pedig elkenyézett jó módjukban még arra is lusták, hogy ugassanak, nem hogy harapnának. Nem voltunk restek egy kissé közelebről utána nézni, mi rejlik a feltűnő és sok fi-

gyelmezhető táblácska mögött és visszafordulóba benyitottunk egy-két házhoz. Az eredmény: a legfőbb helyen nincs is kutya, más helyen van ugyan kutya, de az olyan szelíd, mint a bárány mert, vagy bárátságos farkcsóválással fogadott, vagy nyugodtan heverészett tovább a megszokott helyén és még csak arra sem tartott érdemesnek, hogy felpillantson. A kapura pedig ki van írva: „A kutya harap!”. De hol van itt a trükk, vagy mint mondani szokták, a kutya eltemetve? Miért éppen erre a kapura van a figyelmeztető kiírva, miért nem máshol adják az emberek tudtára

Náthalász-járvány

mindig a kevésbé edzett szervezetet szemetli ki. Edzők ezért állandóan tesztüket messzállással. A náthalázat elhárítjuk

ALPA

sóborszesszel. A száj, orrüreg és lélegező szervek rendszeres deszinfikálásával ellenállunk a járványnak. Guigulázunk és öblítsük ki szájunkat meghigított Alpával. A nem hígított Alpának belélegzése üdvözítő hatással van. Deszinfikáljunk Alpa szétszórásával a lakott helyiségekben.

Tanakodjunk az orvosunkkal

Utolsó alkalom!...

FEHÉR HÉT

még a régi olcsó árakon.

Kohn és Kovács

kelengye áruházában.

Siessen amíg a készlet tart,
mert átlag 20%-al drágább az új áru.

Az Újtelep panaszai.

Elismerjük, hogy a város már évek óta nagy anyagi nehézségekkel küzd, azonban az objektív szemlélő mégsem térhet jóváhagyólag napirendre az Újtelep közviszonyai felett. Eltekintve a rendszertelen beépítésről — diszes házak, üres telkek, szánalmas viskók és félig kész házak szomorú tarkaságát látjuk itt — a közvilágítás, a térdig érő sárral borított utak, a csatornában álldogáló vizek, járhatatlan járdák ékes bizonyítékai annak, hogy ez a városrész, udvariasan kifejezve — el van hanyagolva.

Átokfalva.

Aki télen vagy nyáron, éjjel vagy nappal, gyalog vagy autón bejárta egyszer az Újtelepet nem csodálkozik azon, ha ezt a városrészt a lakosság elkeseredettsége és akasztófa humora »Átokfalvának« nevezte el. Mindjárt az Újtelep elején hatalmas nyitott csatorna fogadja az embert, amely nyáron leirhatatlan bűzt áraszt. Az első és a második ucca némi rendezettség mellett a városrész főbbi uccáinak útteste nyáron részben, télen pedig teljesen járhatatlan. A gyalogjárdákon bukkanók, kisebb árkok veszélyeztetik a közlekedést. A gyalogjárdák szélén elhúzó árkok rendszerint tele vannak vízzel, azonkívül itt-ott kisebb-nagyobb pocsolyák diszlenek.

Nincs vevő.

Az Újtelep arról ismert, hogy az ott épült házak, kivéve talán az első két utcát eladhatatlanok. Senki sem akar, senki sem vágyódik az Újtelepen tulajdonos lenni és természetesen nagy nehézségekbe ütközik az üres lakások bérbeadása is. Hozzávetőleges becslések szerint az Újtelepi telektulajdonosok közel hatmillió Kéft investáltak építkezésekbe és így a városnak is kötelessége lett volna megfelelő mértékben a beruházásokat eszközölni, főként az utakat rendbehozni és a járdák létesítését elősegíteni. Érdekesek az újtelepi házakra kitűzött árverések is, mert vevőként majdnem kizárólag csak az érdeklét bankok jelentkeznek, így pl. a Hypotečná Bankának több mint 20 háza van az Újtelepen.

A csatornázás kérdése.

Az Újtelepnek egyik legégetőbb kérdése a csatornázás s az eső és hulladék víz levezetése. A probléma műszakilag nehezen oldható meg, noha a Perc alsó folyása közel fekszik a csatornák egy része az Úrdögárokba nyer elvezetést. A kérdést véleményünk szerint emésztő kuttakkal lehetne megoldani, főleg ami az

Újtelep bejáratánál éktelenkedő, nyáron fertőző hatású nyílt csatornát illeti. A csatornázás nehézségei folytán lehetetlen pl. az Újtelepen emeletes házat építeni és a most pályázatra kiírt 10 kislakás is földszintes lesz.

Új közlekedő utak.

Az Újtelep csak a Ladányi és a Mán-gorló uccán keresztül közelíthető meg. Sürgős szükség van már tüzrendészeti okokból is a Magtár-köz kiszélesítésére, az Agrasol épületénél húzódo keskeny és elhanyagolt ucca-uccika megnyitására. Így lehetővé volna tétel a közlekedés a László uccán keresztül is. Az első (Jókai) ucca meghosszabbítása volna a Belcsák Béla sor, amely a jövőben a város egyik főutonalát fogja képezni, amely a vasúttól egészen a Kákáig vezethető. A Belcsák sort sétánnyá kell kiépíteni, mert ez egyike a legforgalmasabb összekötő utaknak a Káká és általában a szállók felé.

Van-e remény?

Felmerül a kérdés: remélhető-e az évek óta tartó elhanyagolt állapot meg-szüntetése? Véleményünk szerint igen? He a város tervszerűen programjába veszi az Újtelep rendbehozását, megfelelő összegeket vesz fel minden évben a költségvetésbe és azokat tényleg ott is használja fel, akkor fokozatosan megszűnnek a panaszok és az Újtelep lakói közel 2000 ember, nem fogják többé átoknak tekinteni, ha az Újtelepen kell lakniuk. A városépítés összefügg a város szűkítésével és rendezéssel. Az Újtelep kérdése nem megoldhatatlan, rendszeres városgondozással, tervszerű munkával a város megértő áldozatkészségével megoldható. Ezt a megoldást bűn volna évről-évre halasztani, vagy pláne vállvonogatással napirendre térni a bajok felett, amint ez eddig gyakran történt.

NŐI

DIVATSZALONOMAT

Turay vendéglő mellett újból

MEGNYITOM

Olcsó, pontos munka!!

Knapp Janka, Felcserné

Csokonai.

Gazdag, új magyar lélekkel érkezett meg Csokonai Nálánál nem volt senki gazdagabb akkor a magyar földön,
Gyalogolt, koplalt, Lilláért sirt és epedt a lelke
És elkerülte őt a földön minden élet-öröm.

Hasztalan vágyott el innét idegenbe a lelke,
Hogy lerázhassa magáról ezt a nyugós magyar sorsot —
Mégfogott bús társtalan magyar lélek volt a lelke:
Magányos éjeken elhagyatva kitudja mennyit sírhatott!

Neki csak koplalni, sírni volt szabad Lilláért, mint
Annyian előtte utánna az örök magyar éjszakában;
A nyomer megölte, zihált a melle, fiatalon
Kellott meghalnia ebben a közömbös magyar éjszakában.
SASS JÁNOS.

HIREK

— **Áthelyezés.** Machovič Józsefet, az adóigazgatóság tisztviselőjét, az Orient mozgó pénztárnokát, a pozsonyi vezér-pénzügyigazgatóság gazdasági osztályához helyezték át. A közismert, szimpatikus tisztviselő ez uton mond búcsút összes lévai ismerőseinek.

— **Előléptetés.** Berczelly Miklóst, a járásbíróóság tisztviselőjét, felettes hatósága irodafőtisztjé nevezte ki.

— **Új ügyvéd.** Dr. Korpás László ügyvédit utodját Léván, Hurbán (Deák Ferenc) utca 19. szám alatt — a régi bíróság mellett — szülei házában megnyitotta.

— **Gránát a rajzteremben.** A lévai Tanítóképző intézet rajztermében évek óta modellként használtak a tanítványok egy háberus gránátot. Az elmúlt hét folyamán Kozák professor közlekedéssel megvizsgálta a gránátot s úgy találta, hogy az még nem volt kilöve. Pontos megállapításra a kaszárnába küldte, ahol szakértők megállapították, hogy tényleg az egy el nem használt gránát. Kozák professor elővigyázatosságot öltetve esettleg súlyos szerencsétlenségtől mentette meg a tanítóképző intézet növendékeit.

Villamos átszereléseket az új áramra

ÉDER KÁLMÁN koncesszionárit villany- és vízvezeték-szerelő vállalata jutányosan készít Motorokat gyári áron Szállít.

Levice Szepessy ucca 20

— **Népszerű, ismeretterjesztő ingyenes előadás.** A J.M.K.T. előadás sorozatában szerdán 10-én este 8 órai kezdettel Iványfi Géza: A magyar könyvekről és könyvtárakról, Borsody István: A szlovenszkói ifjúságról tart előadást.

— **Chewra-Kadischa és az Aggokmenháza egyesület Leviceén** 1937. febr. 18-án háztörtökön délután 4 órakor tarja évi rendes közgyűlését. A választási közgyűlés vasárnap délután 4 órakor lesz megtartva.

NYILTÉR*

ÉRTESÍTÉS!

Ezennel tisztelettel értesítjük a n. é. vevőközönséget arról, hogy volt alkalmozottunk Rock Béla úr cégünk szolgálatából el lett bocsájtva, miért is nevezett nem jogosult többé cégünk részére inkasszálni.

Singer Sewing Machine Company
Nové-Zámky fiókja.

* E rovatban közöltek nem vállal a szerkesztőség felelősséget.

— **Szerencsés autókarambol.** Baranyai Lévára felsóvárti gazdaságcsondó autójával Károly hajtott. Felsőszécskénél főbb gabolával megrakott szekér haladt előtte. Baranyai jó előre dudált, hogy a szekereket megelőzhesse, azonban a sikos uton az alaposan megterhelt szekerek igen lassan tudtak csak félrehúzatni úgy, hogy Baranyainak nem volt megfelelő helye a kitérésre, de már a svungban levő autót sem tudta a sikos uton lefékezni, az összeütközés elkerülhetetlennek látszott, amikor Baranyai a volánt hirtelen elfordította. Erre a kocsi a levegőben kétszer megfordult és a szántóföldekre zuhant. Az ijedségen kívül a bentülőeknek nagyobb baja nem történt.

— **A lévai magyar könyvtár forgalma** évről-évre emelkedik. 1936. évben a könyvtárnak 228 tagja volt az előző évi 207-tel szemben. A tagok 85 (91) könyvtári napon 9770 (8772) művet kölcsönöztek 10763 (9285) kötetben. A könyvtár állománya 1936 év végén 10.210 kötetet tett ki.

— **A lévai villamos hálózat** hossza a legújabb adatok szerint 28 kilométer 800 méter. Az ezen a távolságon kifejlesztett rézdrótok súlya pedig 16.380 kg.

— **A lévai határban** az 1936. évben buzával 1982, rozssal 610, árpával 140 hold terület volt bevetve.

(—) **A náthalázat nem lehet lebecsülni!** Ha valaki igyekszik általesni, vagy mellőzéssel büntetni, rosszul jár. A legjobban csináljuk, ha meggátoljuk látogatását. Szabályszerű bedörzsölés és a szájnak való öblítés Alpa sósborsszel erősíti a testet és egyúttal desinfikál. Ez által a legjobban elhárítjuk a náthalázat. Kérdezzük meg az orvosunkat.

Hirdessen a „Lévai Ujság“-ban

VIRTUOS
Kč 895'—
de mégis TELEFUNKEN
SZÉKELY RÁDIÓ
LEVICE.

Póstashiány.

Ritkán váltott ki egy kis hír olyan érdeklődést, mint a legutóbbi számban azon tudósításunk, hogy Léván kevés a levélhordó. Az egyre növekvő forgalmon kívül természetesen a város területének rohamos fejlődése az, amelyre a helybeli postahivatalnak tekintettel kell lenni és fel kell hívni a felettes hatóságok figyelmét is. A postások agyon vannak halmozva munkával rendszerint csak a késő déli órákban végzik el a kihordást és máris be kell menniük az elosztóba. Ezzel függ össze a vasárnapi le-

vélkiadás megszüntetése is, mert gyakran jut egy-egy postaaltsztre vasárnap, illetve ünnepnapra szolgál. Főként a belvárosi körzetnek vannak panaszai, ahol a napi posta mielőbbi beérkezése gyakran fontos üzleti, vagy hivatalos érdek.

Felkérjük a bratislavai postaigazgatóságot, ahova lapunk ezen számát beküldjük, hogy gondoskodjék a munkával agyonhalmozott lévai postások számának megfelelő és mielőbbi emeléséről. Hálásak leszünk érte.

Keresztretjvény

pályázatunk 10. számú rejtjvényének helyes megfejtői közül **Holzmann Ernő divatárúháza** ajándékát egy selyem nyakendőt **Halász Lajos, Róth I. és fiai vaskereskedés** ajándékát háztartási cikket **Ákossy Árpádné** nyerte meg.

A keresztretjvény pályázatunkon 54-en vettek részt, kik összesen 234 megfejtést küldtek be. Természetesen igen sokan voltak olyanok, akik csak egy-két megfejtést küldtek be. A helyesen megfejtettek közül 23-an nyertek díjat. A bajnoki versenyen csak 11-en vesznek részt, mint olyanok akik mind a 10 rejtjvény megfejtését beküldték. Ezek a következők: **Ákucs Erzsébet, Ákossy Árpádné, Feiner Norbert, Halász Lajos, Horváth Csica, Kersnyák Ernő, Kósa Julia, Mészáros Gizi, Pusztai Mária, Schimkó Éva, Weisz Juci, Wilček Erzsébet.** A bajnoki verseny sorsolásának eredményét a legközelebbi számunkban közöljük.

— **Életével fizetett a vigyázatlanságért.** Megdőbentően végtelen balesét érte a befagyott Garam jegén Kovács Ferenc oroszka munkást. Kovács átkelés közben megcsúszott a jégen és oly szerencsétlenül esett el, hogy súlyos agyrázkódást és koponyatörést szenvedett. A halálal vívdott, amikor a lévai kórházba szállították.

— **Esperanto a tudományos folyóiratba.** A brazíliai földrajzi társaság Rio de Janeiroban a társaság közlönyében minden egyes rovathoz esperantó nyelven ad magyarázatot. A közlöny így olvashatóvá válik olyan szakértőknek is, akik nem értik a portugál nyelvet, de megtanulták a könnyű esperantót.

— **A nyugdíjasokat kizárják a közszolgálatból is.** A belügyminisztérium körlevellet intézett az összes hatóságokhoz, melyben közli, hogy a minisztertanács az állami nyugdíjasoknak az állami igazgatásban, állami vállalatoknál vagy állami alapoknál való foglalkoztatási tilalmat a nem állami nyugdíjasokra is kiterjeszti és ezért a jövőben itt sem alkalmazhatók. — Hasonló tilalom kiadását az önkormányzati testületeknek is ajánlják. — Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a jövőben nyugdíjast vagy egyéb ellátási illetményt élvező személyt sem az önkormányzati testületek nem alkalmazhatnak még szerződéses viszonyban sem.

— **Le akarta kaszálni a jegyző fejét.** Török János csatai lakos egy éles kaszával felfegyverkezve rohant a község házára és hangosan kiabálta, hogy lenyiszálja a jegyző fejét, mert az adókövetésekkel tönkre teszi az embereket. A falusiaknak csak nagy ügyel bajjal sikerült a dühöngő embert megfékezni és tőle a kaszát elvenni. Az orvosi

vizsgálat megállapította, hogy Török megőrült. Ápolásra Pozsonyba szállították.

— **Nem a dohány nem fogy, hanem tuldrága a dohánynemű.** A dohányjévedék kimutatása szerint Csehszlovákiában a múlt év első 8 hónapjában 10 millió koronával kevesebb dohányt szívtak el az emberek, mint 1935-ben ugyanannyi idő alatt, mikor is a fogyasztó 758 milliót, 1936-ban 748 milliót tett ki. Ez nem azt jelenti, hogy az emberek kevesebbet szívnak, hanem azt, hogy rosszabb minőségű olcsóbb dohányt füstölnek el, mert a dohánynemű a vízszonyokhoz mérten igen drága.

— **A magyar ipar nagy stadionja** a Budapesti nemzetközi vásáron épül fel. Az 1937. évi vásár ismét a Városligetben kerül megrendezésre. A vásár új alaprajza már elkészült és pedig rendkívül ötletesen az olimpiasztra emlékeztető stadionszerű megoldással. Fokozottabb jelentőséget fognak kapni az idei vásár felépítésénél a fa mellett a vas- konstrukciók is, mert az azokkal folytatott kísérletek az előző vásáron már kitűnően beváltak.

— **A Lévai Kaszinó közgyűlése.** A Lévai Kaszinó évi rendes közgyűlését vasárnap d. u. tartotta dr. Kmóskó Béla elnöklétével. Az elnöki megnyitó beszéd után Schubert Tódor igazgató terjesztette be jelentését az egyesület elmúlt évi működéséről, melynek során kegyeletes szavakkal parentálta el a Kaszinó halottjait: Knapp Gézát, dr. Tóth Sándort, választmányi tagokat. Emléküket a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítette meg. Ezután Pekarik Vilmos terjesztette be az elmúlt évi zárszámadást és a jövő évi költségvetést, amit a közgyűlés egyhanguan elfogadott és a tisztikarnak a szokásos felmentvényt megszavazta. Végül a választást ejtette meg a közgyűlés. A választás egyhangú volt. Elnök dr. Kmóskó Béla, igazgató Schubert Tódor, aligazgató dr. Símek István, jegyző Boros Béla, pénztáros Pekarik Vilmos, könyvtáros Déka Sándor, gondnok Kleiszner Pál, ügyész dr. Huberth Pál. Majd a választmány és a bizottságok tagjait választották meg.

— **Miert nem adja fel utipogászat?** Hiszen sok pogyász sok gondot okoz az utazásnál. A személykocsikban elhelyezett kézipogászat ott felejtheti vagy azt elulajdoníthatják. Ha pogyászáknak szállítást a vasútra bizza, nem lesz gondja az átszállásuknál, a kocsiban több hely lesz s ez által utazása fölösleges módon nem válik kényelmetlenné. Saját, valamint utitársainak testi épségét nem teszi ki annak a veszélynek, hogy a pogyászzsal való kezelésnél Ön vagy utitársa sérülést szenved. Egynehány »Ké« árán amit a pogyásza szállítására kiad, utazása kényelmessé válik, nem kell félnie attól, hogy pogyásza elvész, vagy megsérül,

Apró hirdetések

Minden sor 40 fillér, a legkisebb hirdetés ára 4 fillér.

Két szobás lakás, belvárosban azonnal kiadó

Bútorozott szoba egy vagy két új részére **kiadó** Jókai u. 11.

Jókarban lévő zongora igen jutányosan, részletezésre is **eladó** Hollár u. 31.

Borzangpálinka elsőrendű kapható Ványa Sándor szeszfeldolgozóban Vámos Ladány, Megbízásekat elfogad Jakab Jenő mechanikus, Turay József, Floráncz

Bútorozott szoba teljes ellátással egy vagy két személy részére kiadó febr. 1-től Szepesi u. 12. Breznayné.

Sofőr, aki egyébként géplakatos **állást keres** lehetőleg gazdaságban. Érdeklődni lehet Kovácsnál V. ucca 31. Majoralja.

Egy szobás modern lakást keresek előszobával, lehetőleg fürdőszobával március, vagy április elejére.

Címek a kiadóban Súr utca 3. szám.

mert a vasút a pogyászáért felelősséget vállal. Az utipogász szállítási illetékei igen csekélyek: 50 km. távolságra 20 kg-ig 3 Ké, 30 kg-ig 4.50 Ké, 100 km. távolságra 10 kg. 3.—, 15 kg-ig 4.50, 20 kg-ig 6.—, 30 kg-ig 9 Ké, 150 km. táv. 10 kg-ig 4.—, 15 kg-ig 6.— Ké, 20 kg-ig 8.—, 30 kg-ig 12 Ké. stb.

— **Betörés.** Fabián Sándor podluzsányi kereskedő üzletében szombaton éjjel betörők jártak, akik az ottlévő árucikkeket erősen megdézsmálták. Az okozott kár több ezer koronát meghalad. A csendőrség a tettesek felkutatására megindította a nyomozást.

— **A kákai gyalogjáró érdekében** Frasch József hegyközségi elnök vezetésével gyűlést tartottak az érdekelt tulajdonosok vasárnap délelőtt a város háza tanácsstermben. A jelenlevők az elnöknek az aszfaltjárda létesítésére és a Kákai sor csinosítására vonatkozó javaslatát ill. a költségekhez való hozzájárulást elvileg egyhangúlag elfogadták és a várossal történő, a részletekre vonatkozó további tárgyalások lefolytatásával megbízták Frasch Józsefet a hegyközség elnökét. Ezek után kilátás van arra, hogy már a nyáron sétálhatunk a Kákákban.

— **Katonai lóvásárlások.** A remonda vásárló bizottság Délszlovenszón február 23. márc. 10. közötti időben háts lovakat, 4 éves korig, vásárolt a könnyű és nehéz tüzérség részére. Figyelmezteti a bizottság az eladókat, a lovak patájának rendbehozatalára, valamint az összes iratok előterjesztésére (nyilvántartási és fedeztetési levél.) A saját nevelés igazolása valamint marhalevél okvetlenül szükséges. E vásárlások Csatán márc. 3-én 12:30 órakor, Lévan március 8-án 8 órakor, Nagysallóban márc. 8-án 12 órakor a vásártéren lesz megtartva.

(—) **Minden drágul, csak Kohn és Kovács** divatházában maradt még a régi olcsó ár. Bennünket a cseh szlovák korona esése nem érdekel, mindent jól előre megvettünk és ezért olyan **olcsó báli vásárt** csaphatunk, amilyenre Lévan még nem volt példa. Előnyös vétel folytán **több ezer maradék félár**on. Figyelje kirakatainkat és olvassa hirdetésünket. Biztosítsa szükségletét idejében, meg lesz lepve, mily kevés pénzzért veheti meg a legalkalmasabb báli ajándékot.

SPORT

Asztaltenisz. Juventus-Szika 7:0.

A komáromi legényegylet asztaltenisz szakosztályának meghívására a Juventus csapata e hó 21-én városközi mérkőzésre Komáromba utazik. A csapat az erős ellenféllel való találkozás előtt itthon mérte össze erejét a Szika csapatával, amely

felett döntő győzelmet aratott. A mérkőzés részletes eredménye: Nyíri-Magyar 21:19, 21:11. Vigh-Brakó 21:16, 26:24. Várady-Horváth 21:14, 21:11. Zelezny-Csákányi 21:8, 21:8. Baranya-Furinda 21:13, 19:21, 21:6. Szumrák-Frtusz 21:8, 21:10. Várady, Nyíri-Horváth, Furinda páros 21:14, 21:19.

— **Jégkorong mérkőzéseket,** melyeket a déli kerület bajnokságában vasárnapra hirdetett a KFC és ÉSE-vel a Juventus, a beállott erős olvadás miatt nem lehetett megtartani. Így a déli kerület bajnoka az ÉSE lett, amely a mindkét csapattal szemben az első fordulóban győzelmet aratott.

— **Ismét Lévan lesznek a vivóbajnokságok mérkőzései.** A CsAFMLSZ Vivószevetség az egyéni bajnokságok megrendezésével az LTE-t bízta meg. A mérkőzéseket az LTE április 24. és 25-én rendezti meg.

— **Az LTE futbalszakosztályától** értesülünk, hogy Dunga Imre az ungvári MTE játékos az LTE-hez térte át a játékosát.

— **Az LTE futbalistái** e hét folyamán megkezdik a szoba fréngeket, e célból az LTE vezetősége tárgyalásokat kezdett a Juventus-sal és kilátás van arra, hogy azokat a Juventus termében tartathatják meg.

Születés házasság, halál:

Születés: Homolya István, Matulányi Erzsébet: fű József, Dr. Janovits László, Dr. Stranyák Stefánia Józsa: leány Adrienna, Mária. Mihál János, Valentín Julianna: leány Mária, Krecsan István, Sáli Pavla: leány Mária, Vician Aladár, Pusztai Julianna: fű László, Milán. Polák Irén: leány Berta.

Házasság: Polák Nándor, Bory Irén r. kath., Korenyovszky József r. kath., Gravec Julianna ref.

Halál: Özv. Novotný Sándorné szül. Iván Teréz 80 éves, özv. Cseky Vilmosné szül. Mácsay Magdolna 76 éves, Nagy Péter 22 éves, Mihál Márta 1 napos, Sedlaček Bogdán 12 napos, Schindler János 46 éves, Kostka Mária 54 éves, Kuchar József 8 éves, Toman István 60 éves Kristóf József 48 éves, Jancsó Lajos 60 éves, Stipka Mihály 53 éves, özv. Tepperwien Aurelné szül. Rák Mária 69 éves.

„LÉVAI UJSÁG” gazdasági kulturális és kiterjedő hírlap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÚCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva Súr u. 3. Telefon: 19 — Nyomja Laufer Ernő nyomdáján Zseliz — Előfizetési díj: egészévre 48.—, félre 24.—, negyedévre 12.— Ké, egyes szám ára 1.—Ké. Három példány megtartása előfizetésnek számít. Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók. Címkéri hirdetéseknek engedély. — Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem térít meg és nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavai posta- és táviratigazgatóság lévai feladódhely 109.976. V — 1934. szám alatt engedélyezte.